

ศึกษาการซื้อขายแบบผ่อนชำระตามกฎหมายอิสลาม:กรณีศึกษาสหกรณ์
อิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

The Study of Buying and Selling by Instalment according to Islamic Law :
A Case Study of Islamic Cooperatives in Southern Border Provinces

อานิส พัฒนปรีชาวงศ์
Anis Pattanaprichawong

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Arts Thesis in Islamic Studies
Prince of Songkla University

เลขหมู่	H03082.55	263	2547
Bib Key	18	242978	11.ค. 2547

2547

(1)

ชื่อวิทยานิพนธ์	ศึกษาการซื้อขายแบบผ่อนชำระตามกฎหมายอิสลาม : กรณีศึกษา สหกรณ์อิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นายอนิส พัฒนปรีชาวงศ์
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2546

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการซื้อขายแบบผ่อนชำระตามกฎหมายอิสลาม กับการดำเนินการซื้อขายแบบผ่อนชำระของสหกรณ์อิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นสหกรณ์อิสลาม 4 แห่ง โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 รายคือ

1. ผู้จัดการสหกรณ์อิสลามปัตตานี
2. ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอัฟฟาน(จังหวัดปัตตานี)
3. พนักงานฝ่ายสินเชื่อสหกรณ์อิบนูเอาฟ(จังหวัดสตูล)
4. ผู้จัดการสหกรณ์อิสลามเบตง(จังหวัดยะลา)

จากการเปรียบเทียบการซื้อขายแบบผ่อนชำระตามกฎหมายอิสลามกับการซื้อขายแบบผ่อนชำระที่สหกรณ์อิสลามทั้ง 4 แห่งดำเนินการอยู่ในด้านต่างๆคือ

1. คำเสนอและคำสนองในการทำสัญญาซื้อขายแบบผ่อนชำระ
2. การระบุราคาสินค้าแบบเงินสดและราคาแบบเงินผ่อนรวมกันในสัญญาซื้อขายแบบผ่อนชำระ
3. การอนุญาตให้ขายสินค้าที่ยังค้างชำระงวด
4. วิธีการป้องกันการผิดนัดชำระงวด
5. มาตรการเพื่อให้ได้มาซึ่งงวดที่ยังค้างชำระ
6. การเรียกร้องค่าชดเชยจากการผิดนัด
7. การดำเนินการต่อผู้ซื้อแบบผ่อนชำระที่แจ้งความจำนงขอเลื่อนการชำระงวด
8. การจัดการกับเงินประมูลที่เหลือจากการชำระหนี้
9. การจัดการกับหลักทรัพย์ประกัน

10. การลดราคาแล้วชำระแบบที่ 1

11. การลดราคาแล้วชำระแบบที่ 2

ได้ผลสรุปว่า

1. สหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอัฟฟานดำเนินการซื้อขายแบบผ่อนชำระ สอดคล้องกับ
กฎหมายอิสลามในทุกด้าน

2. สหกรณ์อิสลามปัตตานีดำเนินการซื้อขายแบบผ่อนชำระ สอดคล้องกับกฎหมาย
อิสลามในทุกด้านยกเว้นในด้านการอนุญาตให้ขายสินค้าที่ยังค้างชำระค้างงวด

3. สหกรณ์อิบนูเอาฟดำเนินการซื้อขายแบบผ่อนชำระ สอดคล้องกับกฎหมายอิสลาม
ในทุกด้านยกเว้นในด้านการอนุญาตให้ขายสินค้าที่ยังค้างชำระงวด

4. สหกรณ์อิสลามเบตงดำเนินการซื้อขายแบบผ่อนชำระ สอดคล้องกับกฎหมาย
อิสลามในทุกด้านยกเว้นใน 2 ด้านที่ยังไม่สามารถเปรียบเทียบได้คือด้านการอนุญาตให้ขาย
สินค้าที่ยังค้างชำระงวดและด้านการจัดการกับเงินประมูลที่เหลือจากการชำระหนี้

Thesis Title The Study of Buying and Selling by Instalment according to Islamic Law : A Case Study of Islamic Cooperatives in Southern Border Provinces

Author Mr.Anis Pattanaprichawong

Major Program Islamic Studies

Academic Year 2003

Abstract

The objective of this research is compare buying and selling by Instalment according to Islamic Law with buying and selling by Instalment of Islamic Cooperatives in three Southern Border Provinces, Using the purposive sampling four Islamic Cooperatives, The researcher had interviewed four respondents such as :

1. The manager of Pattani Islamic Cooperative
2. The manager of IbnuAffan Saving Cooperative (Pattani Province)
3. Selling Officer of IbnuAuf Cooperative (Satun Province)
4. The manager of Betong Islamic Cooperative (Yala Province)

The comparation Buying and Selling according to Islamic Law with Buying and Selling by Instalment of four Islamic Cooperatives in the following aspects :

1. Ijab(Consent from seller to sell something) and Kabul(Consent from buyer to buy something) in buying and selling contract
2. specification price of merchandise by cash and price by instalment combine in buying and selling contract
3. permission to sell merchandise that remain unfinished payment
4. method to prevent miss an appointment
5. way to acquire debt that remain unfinished payment
6. claim compensation from miss an appointment

7. manner about buyer by instalment that notify intention to postpone payment

8. management with money acquirement from tender that remain after payment

9. management with securities quarantine

10. discount then payment first form

11. discount then payment second form

The result could summering as following

1. Ibnu Affan Saving Cooperative organized the buying and selling by instalment according to Islamic Law in all aspect.

2. Pattani Islamic Cooperative organized the buying and selling by instalment according to Islamic Law in all aspect except in aspect permission to sell merchandise that remain unfinished payment.

3. Ibnu Auf Cooperatives organized the buying and selling by instalment according to Islamic Law in all aspect except in aspect permission to sell merchandise that remain unfinished payment.

4. Betong Islamic Cooperative organized the buying and selling by installment according to Islamic Law in all aspect except in two aspect that could not compare are aspect permission to sell merchandise that remain unfinished payment and aspect management with money acquirement from tender that remain after payment.

عنوان البحث : بيع التقسيط ، أحكامه وتطبيقه في الشركات الإسلامية في الولايات بجنوب تايلاند : دراسة مقارنة.

الباحث : أنيس فتنافريجاوونج.

القسم : الدراسات الإسلامية.

العام الدراسي : 1424 هـ.

ملخص البحث

تهدف هذه الدراسة إلى المقارنة بين بيع التقسيط وفق الشريعة الإسلامية وبين بيع التقسيط الذي طبقته الشركات الإسلامية في الولايات الثلاثة بجنوب تايلاند وكان اختيار نطاق البحث عن طريق تحديد أربع شركات إسلامية ومن ثم قام الباحث بمقابلة أربعة مسؤولين بتلك الشركات وهم :

1. مدير شركة إسلامية التعاونية فطاني

2. مدير شركة التعاونية إين عفان (ولاية فطاني)

3. موظف قسم البيوع شركة التعاونية إين عوف (ولاية ستول)

4. مدير شركة إسلامية التعاونية بتونج (ولاية جالا)

تقف المقارنة بين بيع التقسيط وفق الشريعة الإسلامية وبين بيع

التقسيط الذي طبقته الشركات الإسلامية الأربعة من النواحي التالية :

1. الإيجاب والقبول في عقد بيع التقسيط.

2. ذكر سعر السلعة بثمن النقد وسعرها بثمن المؤجل مقارنة في عقد

بيع التقسيط.

3. الإنز ببيع السلعة الباقية الأقساط.

4. طريقة وقاية المماثلة في دفع الأقساط.
 5. أساليب الحصول على الأقساط الباقية.
 6. طلب التعويض عن المماثلة في دفع الأقساط.
 7. طريقة التعامل مع المشتري الذي يطلب تأجيل دفع الأقساط.
 8. التعامل مع النقد الحاصل من بيع السلعة الباقي بعد سداد الدين.
 9. التعامل مع المرهون.
 10. ضع وتجعل صورة الأولى.
 11. ضع وتعدل صورة الثانية.
- وحصلت النتائج الآتية :

1. تطبق شركة التعاونية ابن عفان بيع التقسيط وفق الشريعة الإسلامية في جميع النواحي.
2. تطبق شركة إسلامية التعاونية فطاني بيع التقسيط وفق الشريعة الإسلامية في جميع النواحي عدا ناحية الإذن ببيع السلعة الباقية الأقساط.
3. تطبق شركة التعاونية ابن عوف تطبق بيع التقسيط وفق الشريعة الإسلامية في جميع النواحي عدا ناحية الإذن ببيع السلعة الباقية الأقساط.
4. تطبق شركة إسلامية التعاونية بتونج بيع التقسيط وفق الشريعة الإسلامية في جميع النواحي عدا ناحيتين هما ناحية الإذن ببيع السلعة الباقية الأقساط وناحية التعامل مع النقد الحاصل من بيع السلعة الباقي بعد سداد الدين.